

Korrupció az igazságszolgáltatásban Világtrendek

Marschall Miklós
Regionális Igazgató
Európa és Közép-Ázsia
Transparency International

TI's *Global Corruption Report* 2007

Korrupció az igazságszolgáltatásban

- 28 összehasonlító elemzés
- 37 országjelentés
- 16 empirikus felmérés

Európa/Közép-Ázsia

Országjelentések

Azerbajdzsán

Horváto.

Cseh K.

Izrael

Grúzia

Románia

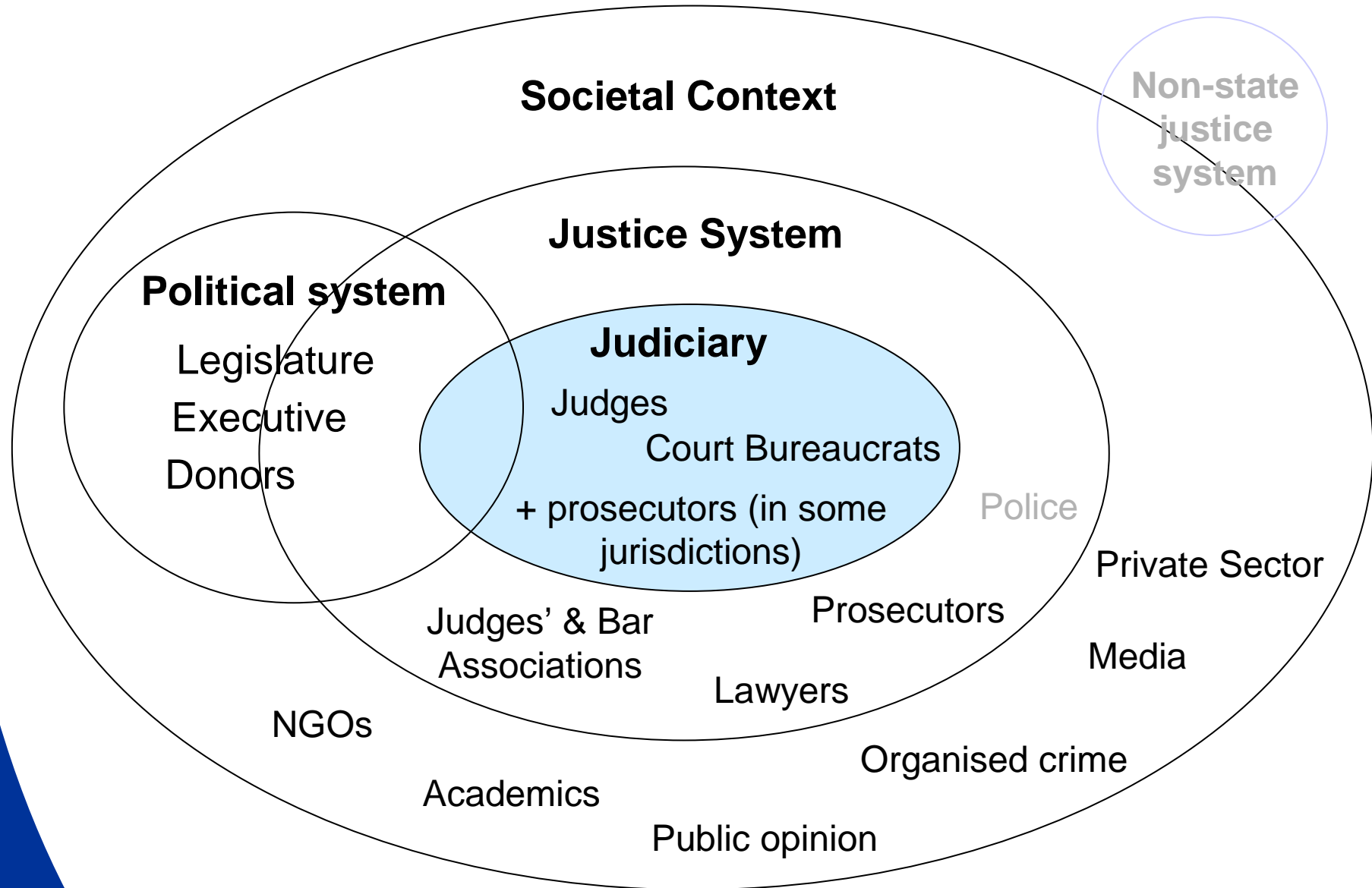
Oroszo.

Spanyolo.

Törökország

UK

Scope of Global Corruption Report 2007

A bírósági korrupció típusai

Két fő típus:

1. Megvesztegetés (Bribery)
2. Befolyásolás (Undue influence)
  - Politikai befolyásolás
  - Nyomás az üzleti világból

A bírósági korrupció típusai

Megvesztegetés:

- Itéletek manipulálása/büntetés enyhítése(bíró)
- Ügyek felgyorsítása/lelassítása(bíró, bírósági személyzet)
- Vádtételek csökkentése/manipulálása(ügyész)
- Bizonyítékok manipulálása/eltüntetése (rendőrség)
- Szándékos ügyvédi hanyagság, gyenge reprezentáció (ügyvéd)
- Bírósági pénzek elsikkasztása, nepotizmus (bírók)

A bírósági korrupció típusai

Befolyásolás:

Politikai

- “Gyenge” bíró kapja az ügyet
- Független bírák egzisztenciálisan, anyagilag zsarolhatók

Üzleti

- Bírák “megvásárlása” – az US legtöbb államában például a bírákat választják ami kampány-finanszírozási visszaélésekhez vezethet.

Dimenziók

Korrupciós Barometer 62 országban

Régió	% azoknak akiknek bírósági ügyük volt	% azoknak akik kenőpénzt fizettek
Afrika	20%	21%
Latin Amerika	20%	18%
NIS országok	8%	15%
Dél-Kelet Európa	9%	9%
Ázsia	5%	15%
EU/Nyugat Európa	19%	1%
Észak Amerika	23%	2%

Nagy különbség az intézményesült és az esetleges korrupció között

Dimenziók

Korrupciós Barométer 62 országban

- A bíróságokba vetett bizalom alacsony**

Régió	% azoknak akik szerint az igazságszolgáltatás korrump
Latin Amerika	73%
NIS országok	65%
Dél-kelet Európa	66%
Afrika	59%
Észak Amerika	43%
Ázsia	40%
EU/Nyugat-Európa	29%

Ezekben a régiókban a ténylegesen tapasztalt korrupció < 3%

Arra a kérdésre, hogy az igazságszolgáltatás szereplői (bírák, bírósági tisztviselők, ügyészek, ügyvédek, rendőrség) közül kit tartanak korruptnak, a válaszadók többsége a bírákat jelölte meg.

Európa és Közép-Ázsia jellegzetességei

- A politikai befolyásolás jelentős
- A bírák kinevezésében, áthelyezésében, fegyelmezésében még mindig tetten érhető a politikai befolyás
- Néhány ország visszaesett a nemzetközi normák követésében
- A joghoz való hozzáférést a szegénység korlátozza
- A gyenge elszámoltathatóság és az átláthatóság hiánya növeli a korrupció lehetőségét
- Az EU csatlakozás hatása hasznos de korlátozott volt

A korrupció okai

- A végrehajtó és a törvényhozó hatalom befolyása a bírói kinevezésekre, előmenetelre, áthelyezésekre és a kizárásra
- Gyenge fegyelmezési eszközök
- Alacsony javadalmazás
- Elégtelen továbbképzés
- Félelem a negatív reakcióktól (politika, felettesek, média, bűnözői csoportok)
- A bíróságok adminisztratív rendjét senki sem figyeli
- Az átláthatóság hiánya: nem tudni mi történik a bíróságon
- A korrupció társadalmilag elfogadott

Biztosítékok a korrupció ellen

Biztosíték	Ki alkalmazza?
Korrekt szakmai teljesítményen alapuló kinevezési gyakorlat	<u>Végrehajtó- és törvényhozó hatalmi ág korlátozza kinevezési jogosítványait</u> <u>Bíróság: nyíltan kiáll a függetlenség védelmében</u>
Megfelelő munkafeltételek	<u>Politika: megfelelő finanszírozás</u> <u>Bíróság: objektív előmeneteli és áthelyezési rendszer, ügyek sorsolásos szignálása</u>
Elszámoltathatóság és szankcionálás	<u>Politika: ne avatkozzon bele a fegyelmezési eljárásokba/ korlátozott immunitás a bíráknak</u> <u>Bíróság: etikai kódex, a bírák fegyelmezése/elbocsátása csak korrekt eljárásrend alapján</u>
Átláthatóság (a média, civil szervezetek stb számára lehetővé kell tenni, hogy a bíróság működését megfigyeljék és kritizálják, ha kell)	<u>Törvényhozás: a sajtóellenes törvényeket ki kell iktatni</u> <u>Bíróság: Az ítéletek nyilvánosságát biztosítani kell, a bírák vagyonnyilatkozatát ellenőrizni kell</u>

A legfontosabb tanulságok: GCR 2007

- A korrupció az igazságszolgáltatásban aláássa a társadalom alapjait
- Egyszerű emberek (nem az elit) az elsődleges áldozatai a korrupciónak
- A pártatlanság alapja az átláthatóság és az elszámoltathatóság